

И не случайно, както споменахме в началото, изследването на честотния речник на Вапцаров е установило, че при съществителните имена в неговата поезия най-честата дума е лексемата *живот*. Употребена е 73 пъти, докато дори нареждащата се след нея и така характерна за този поетичен речник лексема „песен“ се среща значително по-рядко – 49 пъти². Разбира се, по принцип не броят на употребите е решаващ за определението на една поетична дума като „ключова“. Но в случая този впечатляващ брой на думата *живот* не може да не привлече вниманието. Още повече, че особено подчертано е присъствието ѝ в уводното стихотворение на „Моторни песни“, на което ще се спрем специално.

„Моторни песни“ не е просто сборник стихове, а цялостно подредена книга с определена и от тази подредба физиономия. Още когато прочита дадения му за мнение първоначален проект, Георги Караславов правилно забелязва, че „събрани и подредени“ отделните стихотворения са получили „нов политически заряд“³. Своята роля в това отношение изиграва и самото заглавие на стихосбирката. Подемайки старата и неотмираща в българската поезия традиция стиховете да се наричат *песни*, то предизвиква всички дотогавашни *Скитнически* и *Полски*, *Романтични* и *Езически*, *Македонски* и *Тракийски*, *Сиротински*, *Пролетарски*, *Победни* и други подобни *песни* от заглавията на българските стихосбирки, обвързвайки това поетично понятие с модерния, техницизиран свят. И още с това необичайно и дори малко странно в буквалния си смисъл словосъчетание (тъй като моторът се свързва по-скоро с шум, отколкото с песен) „Моторни песни“ очертават една новаторска насока в поетичното изображение на живота. В това изображение моторът вече влиза като характерна част от света на съвременния човек. Показателно е, че в 8-те стихотворения на цикъла „Песни за човека“ думите *мотор* и *машина* се срещат 19 пъти, употребени в неутрален, отрицателен, но най-често в положителен смисъл⁴.

Различни по тематика, обособените като завършени цялости цикли, които въвежда в „Моторни песни“ Вапцаров, са дълбоко свързани по пронизалите ги идеи и виждания и това ги прави отделни, но органични части на книгата. Но определящ нейната сърцевина безспорно е първият цикъл, посветен най-пряко на тези идеи и виждания за човека и света, разгърнал ги в лирически образи и сюжети, дал и направо поетическите им формулировки.

„Песни за човека“, „Песни за родината“, „Песни“ и „Песни за една страна“ – тематиката на циклите върви от широко обобщителното към конкретното. Подстъп към проблемите за родината, за интимния свят на лирическият Аз и за Испанската война е големият проблем за живота на човека в съвременния свят. В такъв смисъл цикълът „Песни за човека“ е целенасо-